

Alephin replikointi, eli tietueiden siirtyminen Melindasta omaan tietokantaan

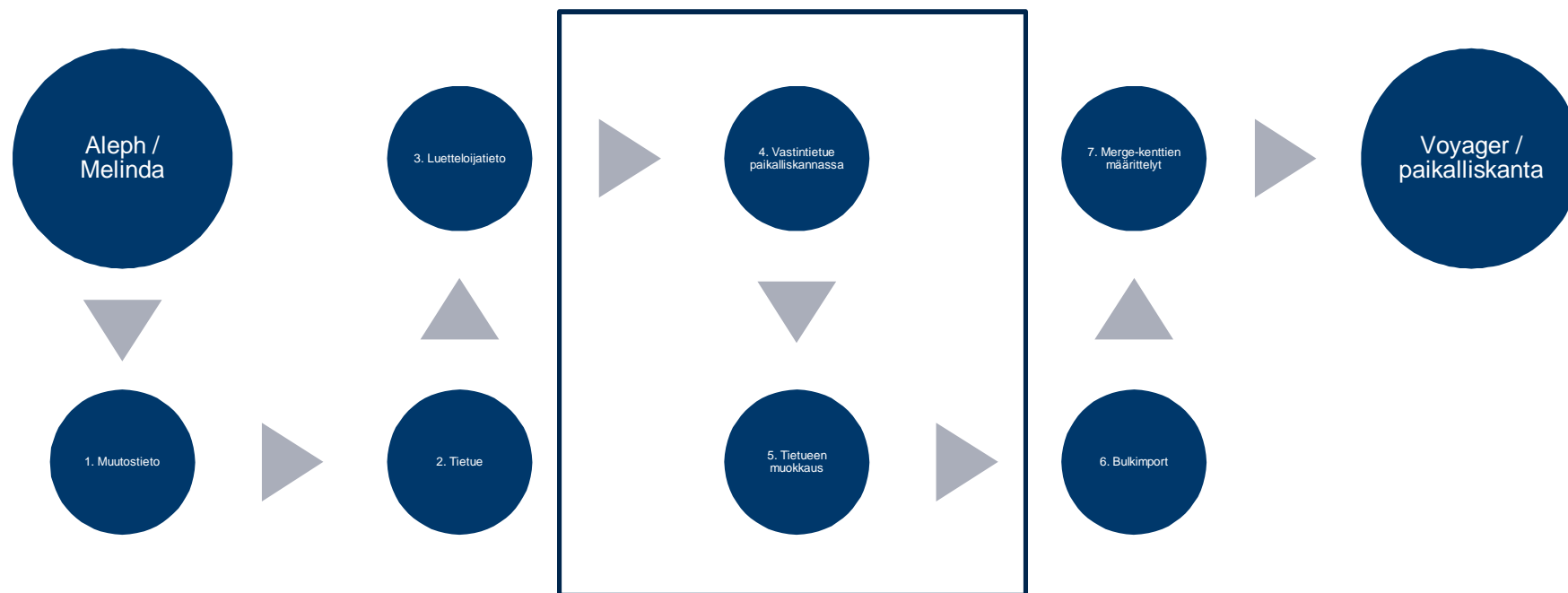
Minttu Hurme / KVP, tietojärjestelmät
Kuvailun tiedotuspäivät 20. - 21.3.2013

Mitä replikointi on

- Replikointi on tapa, jolla:
 - Melindassa luetteloidut tietueet siirtyvät (poimitaan) paikalliskantoihin
 - Melindassa tietueisiin tehdyt muutokset siirtyvät paikalliskantoihin
 - lisäksi replikoimalla voidaan tietyissä tapauksissa myös poistaa tietue paikalliskannasta
- tietueita paikalliskannasta Melindaan vietäessä puhutaan lataamisesta / loadeista

- nykyinen replikointi toimii Alephin ja Voyagerin välillä
 - muissa järjestelmissä toimiville paikalliskannoille tarvitaan omat versionsa
- replikointi toimii KVP:ssä tuotetulla Perl-skriptillä, josta on tuotantokäytössä tällä hetkellä versio 3.5.1

Replikoinnin toiminta

KIRJASTOVERKKOPALVELUT

Replikointisäännöt käytännössä

- paikalliskantakohtaiset ehdot seuraaville asioille
 - millä luetteloijatunnuksilla tehtyjen Melinda-tallennusten jälkeen tietueen muutokset replikoidaan myös paikalliskantaan
 - mitä kaikkia kenttiä Melindan tietueesta vastaanotetaan paikalliskantaan
 - mitkä paikalliskannan tietueen kentät säilytetään sellaisenaan tietuetta päivitettäessä (*Voyagerin bulkimportin asetuksissa*)

Replikointisäännöt teknisesti

- replikointiskriptin asetukset
- replikoinnin filteripluginien asetukset
- Voyagerin bulkimportin asetukset

Replikointisäännöt ja kuvailu

- Luetteloijan kannattaa tietää millaiset oman paikalliskannan replikointisäännöt ovat – miltä Melindan tietue tulee näyttämään omassa paikalliskannassa?

Tietueen muokkaaminen replikoinnissa – filtterit ja ohjauksen komennot

- tietueesta poistetaan ja siinä säilytetään kenttiä ja osakenttiä paikalliskantakohtaisten replikointisääntöjen perusteella
- tietueen muokkaaminen tapahtuu erillisillä filtteriplugineilla, joilla on omat asetustiedostonsa
- filtterien toimintaa voidaan täydentää luetteloidessa tietueisiin ja kenttiin lisättäviä replikoinnin ohjauksen komentoja

Replikoinnin filterit versiossa 3.5.1

- [plugin_strip_fields](#) — filteri, jolla voidaan yksinkertaisesti karsia tietueesta kenttiä kenttäkoodin perusteella
- [plugin_handle_579](#) — filteri, jolla käsitellään tilastomerkinän sisältävä kenttä 579
- [plugin_organisation](#) — filteri, joka käsittelee osakenttä \$5:n sisältäviä kenttiä
- [plugin_strip_subfield_9](#) — filteri, jolla karsitaan replikoinnin ohjauskomentoja sisältävät \$9 osakentät
- [plugin_thesaurus](#)* — asiasanastofilteri
- [plugin_classification](#)* — luokitusfilteri
- [plugin_convert_aleph_voyager](#)* — käsittelee Alephin ja Voyagerin eroavaisuuksia, mm. yhdistää Alephin pilkkomat pitkät kentät

* -merkityt uusia versiossa 3.5.1.

Filterien kehitysideoita

- asiasanaketjut purkava filtti
- tekijäkenttien \$d-osakentät poistava filtti
- tekijäfunktiofiltti (kielet, \$4->\$e, \$e->\$4)
- \$0 ja \$w –osakenttiä käsittelevä filtti
- kyrilliikan translitteraatiofiltti
- termikäännösfiltti

- mitkä olisivat juuri teillä tarpeen?

Replikoinnin ohjauksen komennot luetteloinnissa

- täydentävät paikalliskannan replikoinnin asetuksia
- vaikuttavat yksittäisen tietueen yksittäisen kentän replikoitumiseen
- ovat muotoa **tietokantatunnus<KOMENTO>** ja merkitään osakenttään **\$9**, esimerkiksi:

080__ \$a 061 \$9 ALLI<KEEP>

- tietokantatunnus+ohjauskomento –yhdistelmät löytyvät Aleph-klientissä [osakenttien automaattisten sisältövaihtoehtojen listalta](#)
- muiden tekemiä **\$9**-osakenttiä ja niiden sisältämiä komentoja ei saa poistaa tietueista
- osakenttä **\$9** ja sen sisältämät replikoinnin ohjauskomennot eivät
 - siirry paikalliskantoihin replikoinnissa
 - näy Melindan OPACin koko viite –näytössä
 - ole poimittavissa Melindan Z39.50/SRU -serveriltä.

Käytössä olevat ohjauskomennot

- versiossa 3.5.1 käytössä seuraavat ohjauskomennot:
 - **<KEEP>** - säilyttää kentän, vaikka paikalliskannan filtit karsisivat sen normaalisti
 - **<DROP>** - karsii kentän, vaikka paikalliskannan filtit säilyttäisivät sen normaalisti

Ohjaukomentoja tulossa

- **<ONLY>** - osakentän \$5 tietokanta/organisaatiotunnusta vastaava ohjaukomento niille kentillä, joissa osakenttää \$5 ei MARC 21:n mukaan käytetä
 - säilyttää kentän sen paikalliskannan replikoinnissa, joka käyttää komentoa
 - karsii kentän kaikkien muiden paikalliskantojen replikoinnissa

Bulkimportin tuplakontrollisäännön merge-kentät

- **bulkimportin** käyttämän tuplakontrollisäännön asetuksissa voidaan määritellä ne kentät (*merge-kentät*), joiden halutaan säilyvät paikalliskannan tietueessa sellaisinaan aina replikoinnin päivittäessä tietuetta
 - jos kenttä on replikoinnissa karsittu filterillä kokonaan, Melindassa tehdyt muutokset eivät vaikuta siihen mitenkään
 - jos kenttää ei ole replikoinnissa karsittu, paikalliskannassa olevan säilytettävän version rinnalle päivittyvät myös Melindassa muutetut/lisätyt versiot

Replikointi ja tietueiden poistaminen

- kun Melindan tietueesta poistetaan paikalliskannan tietokantatunnus, replikointi yrittää poistaa tietueen myös paikalliskannasta, mutta:
 - jos tietue on poistettu Melindasta kokonaan, tai siitä on poistettu paikalliskannan SID-kenttä, ei replikoinnilla ole tarpeellisia tietoja vastintietueen löytämiseksi paikalliskannasta
 - Voyagerin bulkimport poistaa bibliografisen tietueen paikalliskannasta vain, jos siihen ei liity holdings- tai nidetietueita tai esimerkiksi hankinnan tietoja

Miksi tietue ei replikoidu?

- replikointi on kaatunut kokonaan
- replikoinnissa on jonoa
- tietueessa jotain vikaa (esim. väärä merkistökoodi)
 - joko replikointi tai bulkimport hylkää tietueen
- bulkimport löytää useamman vastintietueen
- tietue on jäänyt replikoitumatta tietokantatunnusta lisättäessä, jolloin muutoksille ei löydy vastintietuetta
 - korjattavissa poistamalla ja palauttamalla LOW-tag

Tulossa replikointiin

- uusia filttoreitä ja ohjaukomentoja
- osakohteiden replikointi
- auktoriteettitietueiden replikointi
- replikointiratkaisuja muihin paikallisjärjestelmiin

Replikoinnin dokumentaatio Metiva-wikissä

- <https://wiki.helsinki.fi/display/Metiva/Replikointi>
 - [Replikoinnin asetukset](#)
 - [Kenttien käyttäytyminen replikoinnissa ja Voyagerin bulk importissa](#)
 - [Replikoinnin filtteröintiplugin](#)
 - [Replikoinnin ohjaukomentojen käyttö luetteloinnissa](#)
 - [Bulkimport Rule replikointia varten](#)

Kysymyksiä? Kommentteja?

melinda-posti@helsinki.fi